

Πανελλήνιες Εξετάσεις 6.6.2017
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ – ΕΠΑΛ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A

Το κείμενο αναφέρεται στο χάσμα των γενεών. Αρχικά ο συγγραφέας- πατέρας εντοπίζει την αλλαγή στη συμπεριφορά του παιδιού του προς τον ίδιο, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι πλέον τον αποφεύγει, τον κρίνει και τον αμφισβητεί, σα να θέλει να έρθει σε σύγκρουση μαζί του. Στη συνέχεια αφού πρώτα παρατηρεί ότι και οι πιο απλές παραινέσεις του προκαλούν την αντίδραση του νέου, ομολογεί πως κατανοεί την ανάγκη του να έχει ένα κεντρικό ιδανικό στη ζωή του και του προτείνει αυτό να είναι η αυθεντικότητα. Έπειτα τον συμβουλεύει να σέβεται τους συνανθρώπους του, να διεκδικεί τα δικαιώματά του και να εκτελεί με τιμιότητα και αξιοσύνη το επάγγελμά του. Τέλος νιώθει ότι ίσως πάλι παρεκτρέπεται σε παραινέσεις και προτρέπει το νέο να ζήσει ακολουθώντας τις δικές του επιλογές.

B1

Ένας άξιος επαγγελματίας που γνωρίζει καλά το αντικείμενο εργασίας του και διαθέτει πίστη, είναι πιο ολοκληρωμένος και αξιοσέβαστος άνθρωπος από έναν κακό επιστήμονα. Ένα έργο που εκτελείται με γνώση, γνησιότητα και ενδιαφέρον είναι πάντοτε πιο αξιόλογο. Αντίθετα οτιδήποτε γίνεται υπό το κράτος της πίεσης και χωρίς επιμέλεια δεν ευοδώνεται. Είναι προτιμότερο επομένως ο άνθρωπος να ασκεί το επάγγελμά του με φροντίδα και μεράκι καθώς έτσι θα απολαμβάνει το σεβασμό των συνανθρώπων του.

B2α)

Τα παραδείγματα είναι:

«Κάνει ψύχρα, πάρε το πανωφόρι σου»

«Μην πίνεις νερό ιδρωμένος»

B2β)

όμως (αντίθεση)

αλλά (αντίθεση)

ύστερα (χρονική σχέση)

B3α)

αρχίζεις:

σπουδαιότεροι:

ιδέες:

ωραία:

μαραγκός:

ξεκινάς

σημαντικότεροι

απόψεις

όμορφη

ξυλουργός

B3β)

συχνά:

καλύτεροι:

ανώτερη:

απαρνιέσαι:

άξιος:

σπάνια

χειρότεροι

κατώτερη

διεκδικείς

ανάξιος

B4α)

Με τη χρήση του β' ενικού προσώπου επιτυγχάνεται η αμεσότητα και το οικείο ύφος του συγγραφέα (πατέρα) προς τον αποδέκτη (παιδί). Κυριαρχούν η ζωντάνια, η δραματικότητα και η παραστατικότητα στον λόγο. Υπάρχει διδακτικός τόνος (με τη χρήση της υποτακτικής) και δίνεται η ψευδαίσθηση διαλόγου μεταξύ του πομπού και του δέκτη.

B4β)

Φράσεις με ποιητική χρήση της γλώσσας:

«... μια αξία-πυξίδα»

«Υστερα, τράβα το δρόμο σου και σβήσε με, σιγά-σιγά, από τους λογισμούς σου, καθώς το θέλει η ζωή.»

Γ)**Εντάσεις εφήβων και ενηλίκων στο οικογενειακό περιβάλλον****Αιτίες**

- Το διαφορετικό κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον μέσα στο οποίο αναπτύσσονται οι εκπρόσωποι των γενεών. Εφόσον κάθε εποχή έχει τη δική της φυσιογνωμία επόμενο είναι και οι άνθρωποι κάθε εποχής να έχουν τα δικά τους γνωρίσματα που δεν θα ταυτίζονται με εκείνα των ανθρώπων άλλων εποχών.
- Η παράταση του χρόνου σπουδών με τη συνακόλουθη οικονομική εξάρτηση των νέων απ' τους μεγάλους, το άγχος και η ανασφάλεια δυσχεραίνουν τη μεταξύ τους επικοινωνία σήμερα.
- Ο παράγοντας ηλικία. Η νεανική χαρακτηρίζεται από σοβαρές βιολογικές και ψυχολογικές αναστατώσεις, οι οποίες εκφράζονται με μεταπτώσεις στη συμπεριφορά των νέων. Η επαναστατικότητα, η ροπή προς το νέο, η τάση για διάκριση και μίμηση, η αστάθεια και η επιπολαιότητα είναι τα πιο χαρακτηριστικά γνωρίσματα της νεανικής ψυχοσύνθεσης. Αντίθετα, η ώριμη ηλικία διακρίνεται απ' τη συντηρητικότητα, τη συναισθηματική σταθερότητα και την αυτοκυριαρχία, αποτέλεσμα της πείρας που έχει αποκτήσει.
- Η πρόωγη βιολογική, πνευματική και συναισθηματική ωρίμανση των νέων της εποχής μας σε συνδυασμό με τη παράταση της ακμής των μεγάλων διευρύνει το χάσμα περισσότερο, αφού η ώριμη ηλικία αισθανόμενη ότι μπαίνει στο περιθώριο, αντιδρά στην επιθυμία των νέων να την εκτοπίσουν πρόωρα και να παραλάβουν οι ίδιοι τη σκυτάλη.
- Οι νέοι σήμερα έχουν μεγαλύτερη μόρφωση και καλύτερη ενημέρωση λόγω των ΜΜΕ και της κυκλοφορίας περισσότερων βιβλίων. Δεν πιστεύουν έτσι, τυφλά, ό,τι τους πουν οι ώριμοι. Ονειρεύονται έναν καλύτερο κόσμο, στον οποίο θέλουν να δώσουν το δικό τους ήθος και ύφος. Κι αυτή η τάση τους προκαλεί κάθε λογής συγκρούσεις.

- Οι ραγδαίες εξελίξεις της εποχής μας επηρέασαν δυναμικά τη νεαρή ηλικία, η οποία είχε το χάρισμα και τη δυνατότητα προσαρμογής. Η παλαιότερη, όμως, ηλικία εθισμένη στα παλαιά και δύσκαμπτη με τα καινούρια έμεινε πίσω όσον αφορά στην καλπάζουσα εξέλιξη. Το αποτέλεσμα ήταν να απορρυθμιστούν και να αποσυντονιστούν οι σχέσεις παλιάς και νέας γενιάς.
- Στον τομέα της ηθικής, οι παλιοί επιμένουν σ' ορισμένες αρχές – ταμπού, που οι νέοι αρνούνται να ασπαστούν, γιατί δεν τους εκφράζουν.
- Η αλγεινή απογοήτευση των νέων ανθρώπων απ' την κατάρρευση των ιδώλων τους, απ' την ηθική κατάπτωση της παλιότερης γενιάς, της γενιάς των δύο παγκόσμιων πολέμων, που δεν μπόρεσε να τηρήσει τις αρχές και τις αξίες που διακήρυξε, διευρύνει το χάσμα.
- Ο αγώνας για βιοπορισμό, τα ελαττώματα του εκπαιδευτικού συστήματος, οι δυσκολίες στην επαγγελματική αποκατάσταση, οι αντιδικίες στην κοινωνική διάρθρωση, προβληματίζουν τους νέους και τους ωθούν στην απόρριψη αυτού του κόσμου των μεγάλων, με τα τόσα μεγάλα προβλήματα που τους κληροδότησαν.
- Η αδιαλλαξία, το πείσμα, ο φανατισμός της παλιάς γενιάς που γίνεται αυστηρός κριτής της νεότητας (την κατηγορεί για ανευθυνότητα, επιπολαιότητα..) έτοιμος να την καταδικάσει σε κάθε ενέργειά της.
- Η έλλειψη κοινωνικών αξιών και ιδανικών.

Τρόποι Αντιμετώπισης

- Συνειδητή προσπάθεια για προσέγγιση εκ μέρους και των δύο γενιών με αμοιβαιότητα υποχωρήσεων και συμβιβασμό.
- Ειλικρινής διάλογος
- Αμοιβαίος σεβασμός δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.
- Αυτοκριτική κι αυτοέλεγχος κι απ' τις δύο πλευρές
- Ανθρωπιστική παιδεία και πνευματική καλλιέργεια (πνευματικοί άνθρωποι, Μ.Μ.Ε.)
- Ορθή διαπαιδαγώγηση των νέων.
- Αποβολή του υπερβολικού συντηρητισμού απ' τους μεγάλους και προσπάθεια να πλησιάσουν τους νέους, να καταλάβουν τα προβλήματα τους, να τους δείξουν αληθινή αγάπη, στοργή, ενδιαφέρον.
- Απαλλαγή απ' τις προκαταλήψεις και το δογματισμό.
- Αναγνώριση εκ μέρους των νέων της πείρας των μεγάλων και προσπάθεια για δημιουργική αξιοποίησή της.
- Να απευθύνεται η οικογένεια σε ειδικούς (ψυχολόγοι, οικογενειακοί σύμβουλοι) ώστε να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που προκύπτουν.
- Ενδιαφέρον εκ μέρους της πολιτείας για δημιουργία κέντρων συμβουλευτικής γονέων- κηδεμόνων, εκπόνηση ενημερωτικών σεμιναρίων όσον αφορά στη ψυχολογία και στη διαχείριση των εφήβων.

